

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
16 Ianuarie st. v.
28 Ianuarie st. n.

Esse in fie-care duminica.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 3.

ANUL XIX.
1883.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$,
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 25 lei.

F a m i l i a.

O bosit me 'ntorc acasă,
Cu a d'ilei suferinți,
Port în pieptu-mi sarcini grele
De dureri și de dozinți.

Și cum porța se deschide,
Micul Cesar credincios
Dă din codă, sare, jorâ,
Și se gudură voios.

Întru 'n casă: o fetiță,
Cu ochi verzi, cu păr buclat,
Me întimpină dîcându-mi:
„Tată! ce mi-ai cumpărat?”

Apoi dulcea mea soție
Lin me strînge lîngă piept
Și me 'ntrebă: „Pân'acuma
Unde-ai fost? De mult te-aștept!”

Atunci uit ori ce durere,
Ori ce grijă, ori ce chin,
Raiul intră 'n a mea casă
Cu tot farmecu-i divin.

Ah! familia-i lăsată
Dela sântul Dumneșeu
Sé ne-aline suferința
Grigele și traiul greu!

București 3 jan. 1883.

Carol Scrob.

Cum eugetă Sasul.

— Snovă. —

Hanț — nume ce va sé dîcă Ion — eră un Să-săloiu voinic și muncitor cât nu se pôte spune. El se pomenise în curtea unui boer mare d'ai lor, căruia pe lîmba nēmțului i dîce baron. Moșu-seu, tată-seu îmbetrânise slujind la curtea acestui baron. El ênsuși, după ce se mări, ajunse a fi rēndașul curții. Boerul îl lăudă la toți prietenii lui, că Hanț este o slugă harnică și de trebă. Pentru acēsta toți cu totul îl luau în nume de bine.

Într'o dî Hanț remănēnd acasă sé pázescă curtea,

fiind că boerul cu ai sei se dusesese la preă mblare, ietă că vine popa al lor, ia așa nu nui sé vedă ce mai face boerul.

— Ce face boerul, Hanț?

— Ce sé facă, cinstite părinte; iecă s'a dus la preămbulare.

— Așă! dară tu, Hanț, cum te mai laudî? cum o duci cu curtea boerului?

— Cum s'o duc, domnule părinte! Iecă, muncesc cât e diulica de mare și pare că trēba isvoreșce din pămēnt: nu se mai sfirseșce. Grea vietă mai ducem și noi aștia, muncitorii, pe lumea asta albă! Dară de! ce sé dîci? pe semne că așă a orēnduit Dumneșeu pe sērac ca sé fie.

— Lasă, Hanț, nu te întristă, că are Dumneșeu grige de tot omul. Ai muncit pe lumea asta? pe cealaltă ai sé te odihneșci.

— Așă o fi, taică părinte; dară mie mi se pare, că și acolo greul tot noi sēracii avem sé-l ducem! Iecă d'o pildă, când ți-o fi și ție lumea mai dragă sé te odihneșci o iecă, te-i pomeni cu Dumneșeu că-ți dîce: „Hanț! ia du-te de ia a lună și-o atērnă pe cer ca sé lumineze omenilor” și tu trēbuie sé te scoli și sé ascultî porunca. Ori i-o veni pofta sé-ți dîcă: „Hanț, ia sé mai iei ale stele sé le mai ștergi nițel, sé le mai freci ca sé strălucescă mai bine” și-atunci, poți sé nu faci? cât de ostenit ai fi. Séu, cine mai șce? pôte sé-ți dîcă: „Hanț, ia ciurul și mai cerne nițică plōie omenilor”, ori „ia lopata și mai imprășcie nițel a zăpadă, ca sé ningă pe pămēnt”; pôte-se cineva împotrivi la tōte poruncile astea?

Popa tăcū, rise pe sub mustēță, cum se dîce, și plecă la trēba lui.

Pasă-mi-te Hanț, șciind rugăciunea Domnului unde dîce: „cum în cer și pe pămēnt”, el cu mîntea lui a socotit, că tot una este decă ar întorșe vorba și ar dîce: „precum este pe pămēnt așă va fi și în cer”, și fiind că el nu șcicia pe pămēnt a face alt-ceva decăt a ciurii orșul cailor, a rāni curtea, ar duce felinarul sēra la grajdii și a curățā alămurile dela hamuri, tot cam astfel de trēbă credea el că are sé facă și în raiu.

(Povestită de dl I. Manliu, profesor.)

P. Ispirescu.

Țiua de Junie.

(In singurătate...)

(Amicului meu G. Theodorescu.)

Ca să scapi de gura lunei, și de-al traiului urit:
Numai în singurătate vei afla acest secret;
Căci speranțele senine, și-al trecutului regret,
Acolo mângăie tainic sufletul posomorit!

Să stai singur! O! ce dulce mi se pare mie viața,
Să privești cu bucurie cum răsare dimineața
Sórele peste coline sărutându-le 'nfocat;
Și sub umbra recoroasă a castanului din vale,
Să admiri sborul fantastic ce îl face 'n a lor cale
Paserile ușurele pe sub cerul azurat!
Ierba verde pestrițată de strălucitoare flori;
Cristalinele isvóre... chorul de privighetori;
Și zefirul ce adie cu gingașa lui recóre,
Dizmjerdând ori-care frunță, legănând ori-care flóre...
Ietă în singurătate, ce tablou încântător
Poți privi, și înțelege decă ai vre o simțire
Luminată de iluzii și 'ncălđită de iubire;
Când ești tinér, și când totul e plăcut suridător!

Numai în singurătate cântă 'n suflet poesia,
Numai în singurătate poți gustá din ambrozia,
Ce îmbetă muritorul cu parfum suav, cerese...
Și îl face să plutescă dus pe aripa gândirii;
Pe o cale înflorită, spre locașul nemuririi...
Mai pe sus cu mult de stele p'ân la tron Dumneđeesc!

Mănăstirea Mamu 1882.

Ion N. Iancovescu.

Î n p e n s i o n .

— Copie de pe natură. —

(Urmare.)

Dela o vreme totul se linișcía ierăș și cele două fete de săptămână puneau mеса. Dra Charlotte, pentru ca să deprindă copilele sale și la puțină gospodărie, întocmise lucrul astfel, ca în fie-care săptămână câte două fete să grigescă de ale mesii; și me rog nu eră acésta glumă, unde se punea mеса de câte trei ori pe đi la câte 26 persoane și unde fie-care fetă avea afară de teiere tacămul seu propriu, ce trebuia să-l alegi și să-l pui fie-care la locul seu. De se întemplă să greșescă care-va și să lipsescă un păhar, o furculiță seu ori ce a fi de pe mеса, pedepsa eră croită, că din bucata a patra nu mai gustá.

Ș'apoi pedepsá eră acésta, nu nimic!

Căci ca tóte stăpânele ce pensioane și domnișóra eră de credință, că máncaarea puțină e sănétosă și că omul cu stomachul ticsuit nu lucră bueros; și tóte porțiunile erau croite după acésta măsurá gingașá. Mai pune acuma, că la bucata din urmă își întorce teierul cu fundul în sus și nici nu te lasă să te scoli dela mеса înainte de vreme, apoi poftim table d'hôte! Da đic, că eră bine de altă parte; trăind în chipul acesta, nu ne bolnăviam cu anii și puteam sta cu nădejde de lucrurile noastre, ier doctorului S. slabă căpătare i făceam.

Domnișóra ședea totdeauna în capul mesii, ier la celalalt capet pusese pe „Fräulein Marie“ o nemțóicá tineră și inteligentă, ce o ținea pentru ajutor în cele ale școlii. În chipul acesta aședate între două „dascălițe“ máncaam iute, după poruncă, și acuş-acuş auđiai când

pe una, când pe cealaltă cărând ca niște cóbe, ce nici la máncaare nu ne dádeau pace.

Decă ne sculam dela mеса la sémnul dat, sáru-tam pe rënd drépta domnișórei și mergeam ier la carte, lăsând acum mеса pe mánile servitórelor.

Cătră două césuri veniau fetele din oraș ierăș și aședându-se demoiselle Charlotte și Fräulein Marie la locurile lor lângă două ferești, începeam a lucrá și pe rënd una câte una ne arétam sporiul seu stăpânei seu ucenicii sale cerënd povețe și desluciri. Decă am vęđut la urmă, că acésta merge după voia noastră, ne grămădiam cu tóte la Frl Marie, care ne luá mai cu frumosul; dar ți-ai găsít s'o poți înșelá pe franțuzóica. Ne-a poruncit ca fie-care fetă să-i arete lucrul, că de nu, ce a căpétá a ei va fi.

Pe cât eră dra de strictă față de greșeli, pe atât de îngăduitóre eră cu acele fete, care se purtau bine, erau talentate și-i făceau pe voie. Și totdeauna când dojenia pe care-va i đicea:

— Nu vęđi tu pe cutare seu pe cutare cum se pórtă de bine; imi face cinste și mie și părinților ei și imi e mai mare dragul să me uit la ea. Asta are să fie femeie de casá, dar din tine ce póte ești?!

La șese césuri rămânend ier numai noi de noi luam ugina ș'apoi decă eră vérá ne împrăștiam printre pomii grădinei cu cărțile în máni și toráiam lecțiile de a valma, ier în vreme de ierná ne aședam în giurul unei mese lungi la trei lámpi, și făceam un tololoi de nu-ți puteai pricepe vorba. Nu strigam tare de fel, fiind că ne oprise dra, dar unde borborosesc 20 și atátea de guri, nu se póte să auđi musca; când albinele ce-s albine și bijbăe de te asurđesc. Ier când ne poruncia dra mániosá, să nu învęțam cu glas nalt, respundeam, că altcum nu putem, și trebuia să-și inghitá mánia, ne avęnd ce mai đice.

La opt césuri cinam, apoi ne culcam și în chipul acesta învertiam fără intrerumpere róta întemplárilor. Abiá sámbetá după pránd și duminecá eșiam puțin din ogașul tocít de mai înainte și ne făceam o lécă de voie bună; și atunci chiar dra eră mai îngăduitóre, căci de, șciá ea, că copii sântem, tinere sântem și că pe lângá buche și ai aveau și se creșcem.

Sámbetá după pránd se grigiá și în pensionul nostru ca la fie-care casá creștinescá, pentru điua sfántá a duminicii, și așá nu mai țineam școlá. După pránd îndatá ne puneam noi de făceam teme pentru luni și decă aveam trebuință scriam acasă supunend se înțelege aceste scrisori la censura stăpânei, care decă aslá de cuviință, le puneá pe postá.

Decă ispráviám acest lucru mai ușor și de eră vreme bună, eșiam véra în curte și apucându-ne câte două de máni formam un șir lung punend pe o fetă singurá inaintea noastră. Feta strigá:

Taie mălaiu 'n două
Și ne dá și nóu!

și noi lăsându-ne tóte de máni fugiam, pentru ca după un cerc în giurul împărțitórei de mălaiu să ne apucám ierăș de máni. Aceea care remána fără sóță rostiá cuvintele de mai sus și jocul se urmă în acela chip. Jocul acesta îl numiam „málaiul“ și-l jucam fórté de multe ori, fiind că fuga, ce o făceam ne întindea piciórele înțepenite într'o săptămână de đile și hazul acestui joc ne înveseliá inimile.

Urindu-ni-se de „málaiu“ ne urcam de a rëndul în huțuțuș și care eram mai curágióse făceam vitejii ce ar fi putut avé urmări fórté dureróse; dar bagsémá ingerul Domnului a priveghiat peste noi, căci nici odatá nu ni s'a întemplat nimic, ier în vremea din urmă a cassat dra acest joc primejdios.

Mai ne jucam apoi cu roțile, mai însuram pe dl

Misch și alte jocuri sburdalnice și pline de vioșie, ce șcieam noi pe atunci. Dar cele mai mari ne apucam mai cu seamă câte 2—3 de braț și în serile frumoase de vără ne plimbam printre verdeta și paturile cu flori ale grădinei, destăinuindu-ne împrumutat dorințele inimii și făcând în tovarășie tabloul răpitor al viitorului. Pentru că trebuie să fie cineva fetă, ca să șcie câtă poezie este în această inimă simțitoare și cât de puternică poate fi durerea ei.

Și așa cum lunecam în amurgul serii pe sub copacii frunzoși, pierdute în privirea viitorului, începeam încetinel-încetinel cântecul nostru favorit despre noua călugăriță :

Nóptea vine, trece,
Sufără vântul rece
Peste văi adânci;
Sórele resare
Și cu el dispore
Umbra de pe stânci.

Sfântă Provedință,
Fire-ar cu puțință,
Să pierd ce-am iubit?
Inima în mine,
De plâns și suspine,
Vai, a veștejit.

Ori ce fericire,
Speranță, iubire
Ađi me părăsesc,

Adio dar lume
Și tu scumpe nume
Ce-mi ești încă sfânt!
Suveneri trecute
Remâneți ađi mute,
Eu caut un mormânt!

Și câte o lacrimă ni se scurgea pe obrađi fără să putem pricepe această durere, ce ne cuprindea sufletul.

Dar mahnirea ținea puțin și ier ne inveseliam, ba chiar ne certam foarte des și prietenele cele mai bune încă; și în mânia aceea spuneam toate tainele bătându-ne joc de ele. Acesta stare de mânie eră la noi lucru de rënd, pentru că bagséma așa a făcut Dumnezeu inima femeii simțitoare peste măsură. Numai față de domnișóra eram toate solidare și nici odată nu puteam află nimic despre cele ce noi în taină le făceam; afară doră când îți trântia vremea câte o bazonie, de care și nouă ne eră rușine.

Sâmbetă s'era de eră vreme bună și de eră dra dispusă, eșiam la preumblare. Acesta eră una dintre cele mai mari distracții, ce puteam avé în pension, și când auđiam glasul drei: „Fete mergem la plimbare” ne apucă o bucurie nebună, ca pe paserea din colivie, când i dai drumul spre crângul, în care s'a născut. Și o pedepsă mai mare nici că ne puteam închipui, decât a fi oprită dela plimbare.

Noi fetele ne puneam câte două în rënd astfel că cele mici erau înainte, ier cele mari înderépt; la urmă venia dra Charlotte cu Frl Marie séu cu o altă fetă dintre noi, pe care și-o alegea pentru conversație.

Arangiate în chipul acesta în șir totdeuna drept mergeam în pas lin și asemenea după comanda cârmei din derépt; și totă lumea de pe strade stătea locului adimenită, se ne privescă șoptind cu plăcere: „Fetele din pension!” Căci frumos este a vedé un șir de copile tinere și fragede ca roza dimineții și a te bucură împreună cu dênsele de tinerețea, ce se desmêrdă pe obrazii lor.

Noi ne făceam modeste și numai cu cода ochiului aruncam câte o privire la domnișorii, ce erau atât de obraznici și săltau la joc până treceam și ca să

ne pótă vedé mai bine în față abia ne lăsau loc, de trebuia să le ferim din cale.

Duminecă înainte de amiedi stăteam de carte, fiind că la biserică nu-i plăcea drei să ne ducă de frica studenților, cari atât erau me rog de fără nas, de nu-și mai luau ochii dela noi și de multe ori ne agrăiau în decursul slujbii. După amiedi eșiam ierăș în grădină séu mai bucuros remăneam în salónele de cătră stradă, ca la momente favorabile să putem ridică perdeluțele și să aruncăm câte o ochire furișată mulțimii ce trecea pe sub ferești și mai cu seamă câte unui student, cari îmbrăcați de sêrbătore cu bucheașul de floricele în grópa nasturelui se preumblau la acesta vreme făloși pe trotuarul institutului nostru. Ei țineau ochii sgâiți la ferești și de câte ori se zăria câte un cap de sub perdeluță, puneau repede mâna pe pelerie și dă-nene la complimente; ier noi fetele ne mândriam cu aceste complimente și care eră norocósă să capete mai multe eră pace să poți vorbi cu ea în acea đí.

Domnișóra șciea bine pricina, de ce nouă dumineca după amiedă acuș ne eră rece, acuș ne eră cald în grădină și ne șpionă cu sirguintă. Șciu că odată, când redicase Elvira perdéua de bumbac și se uită în tiană cine șcie la cine, vine dra tiptil-tiptil și se opreșce în pragul ușii, fără a dice nimic și făcându-ne nouă semn să făcem. Dar Elvira habar n'avea, ci stătea cu ochii țintiți la acei cineva, care eră pe semne foarte frumușel, de nu se putea deslipi feta de el. Deodată strigă dra mâniașă :

— Elviră, ai uitat că nu-i iertat să te uiți pe ferești ?

Copila a tresărit și întorcându-se dișe spăriată :

— A trecut dră me rog tată-meu pe aici și mi-a fost tare dor de el, fiind că de mult nu l'am vedut.

Noi isbucnirăm în hohot și chiar domnișóra zimbi la acesta șiritenie a Elvirei, apoi închise ușa și se duse la lucrul seu fără să caute a se convinge decă a trecut într'adevăr tata Elvirei pe sub ferești; imi aduc însé bine aminte, că în pension tată-seu abia la multă vreme după acesta întâmplare s'au arêtat.

După acesta noi de câte ori vedeam câte un student, diceam Elvirei :

— Elviră, tatăl teu !

Și ei nu-i părea réu.

II.

Dar rânduise Dumnezeu peste an o bucată de vreme și pe pofta inimii noastre, când uitam toate necasurile avute și ne părea bine că sântem în pension. Eră acesta vreme carnavalul. Pentru că cât de strictă eră dle Charlotte și cât de bine ținea ea închise porțile institutului seu, flacăul vesel și sburdalnic intră collea după anul nou la sunetul muzicii și noi îl primiam cu brațele deschise și cu inima plină de dor.

Aceste au fost dílele frumoșe și în veci neuitate, când pentru întâiaș dată am intrat în jocul măreț al inimii, când am început a pricepe fericirea iubirii, și pentru întâia óră ne-am isbit de stânca vèrtósă a desamăgirii. Și eră acest joc cu atât mai interesant, că cu nevinovăția jocului copilăresc se amestecă sublimitatea simțimintelor producând stări sufleteșci de un farmec nemărginit.

Pentru aceea așteptam carnavalul cu o nerăbdare febrilă și când vedeam cei dintâi fulgi de zăpadă sburând fără siguranță prin aerul rece, simțiam o bucurie mare știind că carnavalul nu-i departe.

Crăciunul abia-l apucam să trecă și diua anului nou o țineam de chin. A doua đí după Săn-Văsiu se arêta Tanzmeisterul H., un om nalt, uscăcios cu monoclu în ochiul stâng, totdeuna pomédât pe cap și cu papucii scilpicioși de-ți luau vederea. El ni se prezentă

nouă și ne scriea numele tuturor într'un notiț roșu cu simbolul credinței, dragostii și nădejzii imprimat pe partea din afară a dăscii; ne asigură că vom învăța iute și că ne vom petrece bine, apoi rostind câte trei-patru expresiuni de adio după olaltă se închină și eșă repede ca săgăta.

De atunci începând în fie-care duminică s'era dela 5 până la 8 césuri țineam probe de joc, dar bine înțeles numai noi de noi. Abia spre sfârșitul carnavalului odată s'eu de două ori aducea dl H. studenții, ce aveau curs de joc la dânsul acasă și ne indeletniciam a jucă braț la braț precum se cade.

Ier de încheiere eră la sfârșitul carnavalului proba generală și eră totodată primul bal, la care am luat parte.

Cu săptămâni înainte de acea și începeam pregătirile, scrieam părinților să ne comande toaletele și făceam fel de fel de planuri, fiind acesta neîntrerupt obiectul nostru de conversație. În ziua balului ne apucă un fel de friguri, nu puteam mânca nimic, nu aveam stare și alinare nici pentru o clipă, mereu ne uitam în oglindă și priviam toaletele înșirate în salo-nul despre curte; ier în sufletul nostru se petrecea o luptă nehotărâtă între bucuria petrecerii și între o temă, despre care pe vremea aceea nu eram în stare a ne da sémă.

Cu mare greu sosiă s'era și la cinci césuri începeam a ne îmbracă. Mama, sora s'eu cutare cunoscută a fie-căreia eră de față, ca să ne ajute la facerea acestei toalete de mare însemnătate. Și Dómne ce mai zăpăcelă se făcea atunci; uneia i trebuia una, alteia alta, una se plângea, că-i e scurtă rochia, alta se necăjia că-i e pré larg corsetul și nu se pôte stringe bine, una injură șusterul, că i-a făcut păpuși mari, dar mai pe sus de toate se aușiau vaetele mai multora: „că adă prospiciează mai réu ca totdeuna“.

— Mai puteți și voi vorbi, uitați-ve la mine, că mi-e nasul roșu de trochnă ca sfecla; par că e mânia lui Dumneșeu! — se vâieră alta, ce tocmai își ștergea nasul.

În sfârșit după multă bătaie de cap eram tôte gata și atunci aruncam o privire împregiur uitându-ne una la alta; și de i se părea uneia, că alta are haină mai frumôsă, ține-te soro la mânâie și ține-te la tândălituri; pentru că în acea nôpte prietenia încetă și fie-care eră pentru sine.

— Fete, — dicea una, — Amalia se cunună ađi!

— Da ce Amalia, — reflectă alta, — Eugenia are să fie în nôptea asta regina balului.

— Ba bine, că vestmântul face pe om; vom vedea care are să jöce mai mult, — dicea a treia, care eră îmbrăcată mai modest.

Dar iecă sânt șapte césuri. Atunci vine domnișóra îmbrăcată și ea de sêrbătöre într'o haină négră și uitându-se odată peste noi zimboșce, apoi deschide amândouă aripele dela ușa salonului celui mare și ne dice: Întrați copile!

(Finele va urmă.)

I. T. Mera.*

Te 'mpușe!

— Tragedie sătêscă, de L. Réthi. —

Ieri a fost la judecătörie pertractare finală în cauza de omor a jidovului din Părăști. M'am dus și eu, pentru că cunoșuții mei, juriști, diceau, că e un

* În unele esemplare ale nrului trecut numele dlui autor s'a tipărit greșit: „T. V. Mera“ în loc de „I. T. Mera“. Red.

cas förte interesant. Tocmai așa vorbeau, ca medicii din giurul patului meu, când nu mai credea nime, că me voi mai sculă vr'odată.

Pe jidovul din Părăști îl cunoșeam și eu, în personă. Eră un om omenet, afabil; îl chiamă Aron Edelweiss. Ancă și de aceea-mi aduc aminte, că înainte cam cu trei luni, pe când se lătise vestea despre omor, toți ömenii din ținutul nostru își exprimau părerea de réu asupra nefericitului.

Se vorbea despre el, că n'ar fi fost usurar așa mare. Câștigă unde putea, însă pe ömenii sêraci i ajută, de se putea fără daună proprie. E drept, că a cumpêrat pământuri multe în Părăști; ci i-s'a dat destulă ocaziune spre aceea. O parte din poporul de rënd ancă nici până astăzi nu s'a deprins, ca să lucreze pentru sine, precum lucră odiniöră, când îl mênau la domnii de pământ. Apoi și crășma e apröe; de diavol ancă nu se mai tem ömenii acum, ca mai înainte; darea apasă, recöltele, mai mulți ani döu olaltă, au fost slabe. Poporul de rënd e apröe de multe, ca copilul: când se simte restrins, ia ajutor de unde capëtă, fără de a se îngriji mult de viitor. Așa și în Părăști se aușia doba de multe ori, și fiind alt capitalist străin n'a venit să cumpere pământuri; câte un pătrar de jughêr și mai mici, ce zăceau în parte unul de altul; poporul însă în modul acesta de pôte, nu cumpêră pământul consă emlu; Aron Edelweiss în vr'o căți-va ani adună ușor avere în sute jughere. În tot ținutul eră cunoscut sub nume „jidovul cel bogat“; casa lui eră cercetată și de domnii oficiali, cari i stringeau mână, când îl întălmiau în oraș.

La îngropăciunea lui șese copii petrecă a döșcîngul, de și trei nu erau acasă; aceștia se adă în orașe mai depărtate la învățură și la negustörie.

Într'adever tot omul vâieră pe bietii orfâni, vëndând că-s atăția. Multă vreme se mai aușia vëndu-se, că ce daună mare de se pustii tatăl lor pentru un lucru așa de mic.

*

Se deschise ușa salei de pertractare; e oclă pöpunerea fișcalului și se introduse ucigașul în răde mâni și de picioäre.

De nou îl întrebă — ca și când n'ar ști a ömestica, și ca și când nu l'ar fi întrebat de multe ori — de nume, de etate, de religie. Iar el mai întrebă, că are muiere și copii, ca și când n'ar fi vëndut în ușe pe biéta muiere suspinândă, care o avea în brațe un copilaș infășurat în trențe.

— Incusatule, Nicolae Tipu, mărturisește, că ai împușcat pe Aron Edelweiss?

— Mărturisesc, — respunse el cu voce temeră, dar resolută.

— Spune, cum s'a 'ntemplat!

— I-am spus, — începe el cu mână — să nu-mi ia pământul acela, că e al meu; el și s'a amulat cu legea și a dus de ici domni legiuitori. În s'era de mai înainte m'am dus la el și i-am spus că nu püie piciorul pe pământul meu, că-l pușe. El mi-a respuns, că a mai aușit el de acelea destule. Tot satul a șciut de asta, că eu o am spus de multe ori, că deu eu îi pușe, de-mi va luă pământul. Când a ascultat mei de mine, nici de ömenii sei cel mai mare ar că și nevêsta lui l'a rugat plângënd, ca să mă duc acasă.

— Și-apoi cum s'a întemplat?

— Când el cu domni se adă în parte a pus piciorul pe pământul meu, ca să mă ducă și eu pe de altă parte m'am ivit acolo și m'am sculat. Dați-ve în laturi, Domnilor; ține-te Edelweiss și așcei am implinit, ce i-am făgăduit.

— L'ai împușcat?

Serinciobul.

— Da, l'am împușcat.

De mai multe ori ȳise el cuvintele acestea in decursul cercetării; dar și acum s'a înfiorat la cuvântul din urmă.

— Avut-ai de cuget s'e-l pușci, ca s'e móră?

— Nu știu ce am vrut, că am fost tare amarit.

Atunci nevęsta dela ușe începę a plânge și a suspină tare; incusatul iute se uită într'acolo și două picături de lacrimi amare curgeau pe fața lui in jos.

Martorii fură chieმაți pe rënd; au predat și ei starea lucrului; s'a ținut vorbirea de incusare și cea de apęrare. Din acestea am înțeles și eu bine istorióră asta simplă, dar îngrozitóre.

*

Când au dus pe Nicolae Tipu la cătánie, nu mai tráia nici tată-seu, nici mómă-sa. Jumętatea din casa, párintescă, ce-i remăsese lui, o lăsă in grija fratelui seu. Douę pámęnturi de pe hotar le predece in folosire lui Ion Toderan, pe a cārui fiică Saveta și-o încredințase și o ar fi și luat de nevęstă, decă legea ar iertă cásătorile înainte de servițiu militar.

Trei ani de ȳile, cât au fost el dus, cei de acasă nu l'au incunoșcințat despre nimica, nici din ródă pámęnturilor lui nu i-au trimes nimic, nici măcar o cocă.

Când s'a întors acasă, avea pe piept medaila de vitejie, devenise un bárbat așa de harnic, cât și dómnele s'ar fi putut uită după el. El s'a 'ntors acasă cu inima plină de speranță, dar aci nu l'a așteptat bucurie.

Casa lui eră negrigită. De pe coperiș căduse paiele și plóia intrase într'ęnsa. De pe páreți căduse pámęntul și oile frate-seu, pe cari acesta le ținea aci, prefăcură pámęntul din talpa casei in gunoiu.

El infruntă pe frate-seu cu vorbe aspre, ci acestai-i respunse cu mai multă mánie:

— Dóră eu am fost detor, s'e-ți clădesc ție casă? Mi-ai dat tu mie ceva dintr'al teu? N'ai dat tu și folosul pámęnturilor tale la un străin, pe când eu am fost silit, s'e me chinuesc cu atâția copii flámęnđi?

Și fratele seu a avut dreptate.

S'a dus la párinții Savetei, sperând, că acolo va află cel puțin dragoste; dar nici dragoste, nici Savetă n'a aflat. Saveta se mărítase de mult; se săturase a mai așteptă după dęnsul.

A cerut folosul de pe pámęnturi; ci bętránul Toderan i-a respuns, că anii trecuți nici atăta ródă n'au adus, cu cât s'e se acopere semęnța și lucrul.

Iecă așa au primit pe Nicolae Tipu aceia, cārora trei ani de ȳile le lăsă el tóte ale sale.

Sufletul seu amarit tot nu află altă vétră, de cât la aceștia; insę de căldura, ce aflase aci, muriá de frig.

Áncă din primele ȳile ale sosirii sale acasă, a trebuit s'e męrgă la lucru cu ȳiua, ca s'e nu piéră de fóme.

A început a-și direge casa și se mută într'ęnsa. Curęnd s'a și insurat, ca s'e aibă cu cine împărți lucrul și málaiul. A luat o fétă orfană sęracă, dar lucrátóre. Omul sęrac își caută soț la muncă, când se insóră.

Au început a lucră cele două pámęnturi, făceau ȳile de lucru la alții pentru aratul și gunoitul pámęnturilor. Spinii i-au curățit ei ęnșiși; tot brúșul l'au dumiicat cu sapa; in locuri apátóse trágeau sanțuri și așa de bine cultivase locul întreg, cât eră ca o gradină.

Ajungęnd nevęsta in stare de a nu mai putę eși la lucru de cãmp, trebuia s'e lucreze el singur pentru doi, ba și pentru trei; într'o sęră venind el dela lucru cãtră casă, il întrebă notariul, că pentru ce se tr-

deșce așa de tare, ca s'e îmbunătățescă pámęntul altuia?

Asta eră o vorbă, ce nu o înțelega Nicolae.

Notariul l'a luminat, că pámęntul acela de sub pádure, spre a cārui îmbunătățire atăta se osteneșce, s'a prețuit pentru reștanția de dare a lui Ion Toderan.

Cine cuteză a prețui al lui pentru datoria altuia?

— Asta-i rėu, vecine Nicolae, că pámęntul nici nu e scris pe numele dtale, ci pe alui Toderan. Pe când nu erai dta acasă, el il folosiá. Nime n'a știut, ce legătură este între dvóstre; când s'au scris pe numele lui, nime n'a protestat.

Ci noroc a avut Toderan, că nu l'a aflat Nicolae acasă, când a alergat la el, că anevoie mai mánca sub sórele lui Dđeu, nici din rodul pámęntului aceluia, nici din al altuia.

Bętránul Toderan cãpęta vęnt despre periclu și începę a trimete mijlocitori. I trámise vorbă, că el nu-i pricina la nimica; el n'a știut, că domniú au scris pámęntul pe numele lui. De n'ar avę alt pámęnt, de cât pe acela, l'ar da lui Nicolae, ci și pe ale lui i-le au cuprins pân' la cel din urmă. Nicolae, la sfatul altora, s'a dus la avocat; ci acesta a cerut bani pe timbre și anticipațiune, și Nicolae n'avea bani.

Va face dară el singur legea, ci asta va fi cuiva amară!

Când a sosit timpul licitațiunii și el a fost acolo printre popor și a strigat cu glas tare, s'e nu cumpere cineva pámęntul seu, că cine va pune piciorul pe el, cu gândul de a-l luá, aceluia i-a sosit momentul din urmă.

Aron Edelweiss totuși cumpără pámęntul cu celelalte dimpreună. Póte că el nici n'a auđit admonițiunea. Póte că nici n'a știut, că despre care vorbeșce unul dintre mulți ómeni amăriți. Ce a fost pe numele lui Toderan, s'a licitat tot-odată; el le-a cumpérat la olaltă.

Ínsę Nicolae pe loc a mers acasă, a luat sapa și s'a dus la săpat tot la pámęntul acela.

Aron Edelweiss a tot trimes dojeniri prin antistia comunală, ca s'e-i predee pámęntul, că de nu, va fi rėu; Nicolae Tipu i rėspundea, ca s'e nu cuteze jidovul a-i luá pámęntul, că acesta e al lui. Edelweiss a a suplicat la judecătórie pentru imposesionare.

In presera eșirii comisiunii s'a tępplat, că Nicolae áncă odată s'a hotarit de a mers la Aron Edelweiss, in propria lui casă, acolo i-a spus, ca s'e nu-ia pámęntul, că acesta n'a fost nici odată alui Toderan. Tot satul șcie, că el l'a moștenit dela tatăl seu.

Domnul Aron începuse a-i tálmaci, că el nu-i de vină la tóte acelea, el pe calea legii l'a cumpérat cu bani bunii. Nicolae ar fi trebuit s'e-și desurce tréba cu Toderan, séu cu judecătória.

— Áșá dar precum e adevérat, că este un Dđeu in cer, așa e de adevérat, că eu împușc pe domniú, cât va pune piciorul pe pámęntul meu!

Dómna Ester, sęraca, áncă auđise acestai amenințare, ea rugă pe bárbat și ađi și in diminęta urmátóre ieră, cu ochii plini de lacrimi; ca s'e nu-și facă de lucru cu omul acela selbatic, căci pámęntul acela nu-i sęrăceșee pe ei.

Comisiunea a plecat cãtră pámęntul de sub pádure. Inainte a mers notariul judecătóriei cu esecutorul, Aron Edelweiss cu notarul comunal; mai inapoi antistia comunală și scriitorul judecătóriei.

Când eșise comisiunea la cãmp, mergea paralel cu ea și altă figură. Judele o observă și ȳise, că e de sigur Nicolae. Se póte tępplă, ca sęracul s'e facă vr'o

nebuție. Un jurat puse palma de-asupra ochilor, se uită și mărturisă că și pușca e la el.

Au înaintat mai departe. Omul, care mergea paralel cu ei nu se mai vedea, căci ei mergeau pe un loc ridicat, acela însă pe o vale.

Când a ajuns ei pe loc și se adunase acolo grămadă, de cea parte a pământului, în distanță de vr'o 500 pași buni, se ridică și Nicolae. În partea grupei de câtră el steteau alții. Aron Edelweiss eră cam la mijloc. Nicolae ridică pușca și strigă la grupă, să se ferescă. Ca soldații la comandă, toți se trase într'o parte. În momentul acela tresni pușca și Aron Edelweiss fu trântit la pământ.

E departe încă de acolo fluviul, Somoșul mare, de cealaltă parte de hotarul satului vecin, Cănepiste. Numai acela putu opri comisiunea judecătorească în fuga cea orbă.

Însă Nicolae Tipu n'a persecutat pe nime. Rătăcind a intrat în pădure, s'a trântit sub un arbore; simți că lui i-a venit sfârșitul. Peste puțin se auzi clopotul din sat, că sună într'o dungă. Poporul năpădi din sat afară, ca și când un lup se u un câne turbat s'ar fi rătăcit pe câmp. El eră acum fêra selbatică, ce o cautau ei.

*

„În numele Majestății Sale al regelui“ — începuse președintele judecătoriei și toți ômenii din sala de pertractare se rădicară în picioare — „Nicolae Tipu din Pârăești, de 25 de ani, de religiunea orientală, căsătorit și tată a unui prunc, s'a aflat culpabil la omorierea lui Aron Edelweiss, și în considerațiunea impregiurărilor agravătoare și ușurătoare, s'a judecat la temniță pe 20 de ani“.

— Are judecatul de a mai observă ceva?

— Nimica, Onorată Judecătorie. Una însă ve mulțămesc, că nu m'ați judecat la ștrâng. Cel puțin ômenii nu vor alungă pe cei doi cersitori dinaintea ușilor, dîcîndu-le, că sînt orfanii unui spîndurat.

Trad. de

Ioan Lazariciu.

Bibliografie.

(„Alexandre Le Bon, prince de Moldavie (1401—1433), fragment d'une histoire de la Moldavie depuis les origines jusqu'à la fin du XV-me siècle par Emile Picot, membre honoraire de l'Academie roumaine et Georges Bengerco, secretaire de legation de S. M. le Roi de Roumanie. Vienne 1882“.)

Sub acest titlu a apărut la Viena o broșură de 100 pagini în 16.

Autorii promit în introducere a publică istoria completă a lui Alesandru cel Bun, din care cauză opul întreg o se cuprindă mai multe broșure. Lucrarea acăsta difere într-un mult de monografiile române publicate până aci. În opul prezintă găsim o espunere exactă a faptelor istorice din periodul acesta prè puțin cunoscut, se u cel mult numai fragmentar cunoscut. Autorii basază espunerea lor pe documinte contimpurane, și constatăm cu plăcere, că procedura cea caracteristică a istoriografilor români moderni, a privi evenimentele și constelațiunile politice ale trecutului după curentul și aspirațiunile de astăzi, prin ce nu într-un mult s'a falsificat istoria română și o înțelegere a timpurilor trecute, s'a evitat cu totul. Din astă cauză salutăm broșura apărută cu multă plăcere.

Gândim însă cu astă ocaziune a atrage atențiunea autorilor asupra următoarei contradicții:

„Un armîștiu, urmat în curînd de o pace definitivă fu încheiat între ambele părți (între regele polon

Vladislav și Alesandru c. B.) în 8 sept. 1431* (p. 27) și apoi mai jos:

„Dușmăniile se urmau încă în Podolia în cursul anului 1432. Fedko, principele de Ostrov, care comandă trupele aliate ale lui Svidrigel (aliatul lui Alesandru c. B.) și Alesandru, perdū în o singură bătălie 12,000 de ômeni“ (p. 27).

La a 1431 s'a sfîrșit resbelul isbucnit între Alesandru c. B., spriginit de Svidrigel și regele Polon, cu o pace definitivă, dară în anul următoriu: 1432 el „urmază încă“ și Fedko perde după pace încă 12,000 de ômeni!...

De comerciul Român din periodul acesta se ocupă autorii fôrte puțin. Și totuși sub Alesandru cel Bun s'a regulat comerciul român, încheiînd Alesandru cel Bun trătate comerciale cu regele Polon și cu voivodul Transilvaniei Stibor. Consolidarea și orînduiea referințelor în Moldova sub Alesandru cel Bun a deschis, după închiderea drumurilor comerciale în Turcia de astăzi, câtră Turci un drum nou comercial din Orient, care ducea dela orașele maritime ale Moldovei: Chilia și Acherman prin Tighinie (Bender), Iași se u Băcău și Némțiu, Sucéva, Seret și Cernăuți la Leov și Cracovia în Galiția, se u dela Sucéva peste Rodna și Bistrița în Ardeal, de unde apoi mergea la Viena, Praga, Iadra și Venezia. Pe acest drum comercial lumesc se transportau marfele așa numite „ardelenești“ se u „brașovene“ la Smirna, Arabia și Egipt, și vice-versa viniau din Asia marfele așa numite „transmarine“. (Veđi Cocinschi, în „Der ost-europaeische Handel im XV. Jahrhundert“ în „Jahrbücher für National-Economie u. Statistik“ edate de dr. Johannes Conrad, Jena, 1880, tom. 34 f. 498—502 și „Familia“, 1882, nr. 13).

În partea întâie a broșurei se trătază despre politica esteriôră a lui Alesandru cel Bun. Autorii emit opinia, că Alesandru cel Bun gândi a află într'o supunere loială câtră regele Poloniei mîntuirea de planurile pernițioase ale Ungariei și ale Turcilor. Ei califică deci resbelul lui Alesandru cel Bun dela a. 1431 cu regele Polon Vladislav de un act nepolitic și caută a găsi cauza lui în motive religiöse, adecă de a apêra ortodocsimul contra Poloniei catolice. Opinei întâie opunem însă trătatul din 15/3 1412 încheiat la Lublau între regele unguresc Sigismund și regele polon Vladislav Jagiello, în care ei amêndoi plănuiesc după spatele lui Alesandru cel Bun împărțirea Moldovei; opiniei a doua însă, înmigrarea Armenilor, cari șciură ușor de a monopolisă comerciul Moldovan, cum și împregiurarea, că femeia întâie Margareta, cum și cea a doua fusese catolică. Femeia a doua a fost sora regelui Polon Vladislav și vêduva după ducele mazov Enric.

Franciscanul Bandini dice cu ocaziunea inspectării bisericilor și mănăstirilor în Moldovă în raportul seu câtră „congregatio de propaganda fide“: „In medio ecclesiae (din Baia) est Baptistarium cum uno aeneo candelabro; sub quo Baptistarium jacet Margareta illa, vere gemma preciosa, Moldaviearum Ecclesiarum fundatrix, cui hoc Epitaphium ad cornu destrum altario in Sanctuario adscriptum legitur: Anno MCCCCX. hoc templum in honorem Beatimae Mariae Virginis dedicatum, ab Illustrissimo Principe Alexandro Vajuoda aedificatum est una cum monasterio Moldaviensi, cujus piee memoriae conjux Margaretha sub fonte Baptismatis sepulta est. Requiescat in vitae aeternae resurrectionem. Amen. (Kurz, Magazin st. Brașov 1846. pag. 15). Epitaful o numește pe Margareta fundătoreia bisericilor catolice din Moldova, și pentru dînsa zidise Alesandru c. B. în a. 1410 biserica catolică din Baia. După un uric reproduc de câtră Sadok Baracz în „sci-

tiel istoriei ordinului predicatorilor din Polonia* (le. Leov, 1861, 8. II. p. 499, notă 673 aduse princesa Margareta la Siret pe Dominicani. Din toate ar rezultă, că alipirea lui Alesandru cel Bun către Polonia e mai mult a se căută în referințele familiare ale lui cu curtea polonă și litvană.

A doua parte a broșurei trătéză despre geografia și aședămintele Moldovei. Autorii emit părerea motivată, că Alesandru cel Bun n'a fost întemeiătorul boeriei moldovenești; ei dovedesc prin documente, că boeria există deja naintea lui Alesandru. În decomon s'a ținut până acū după **cronicarul** Urechiă, Alesandru cel Bun de întemeiătorul ei. Și cu nedrept. Originea ei trebuie de căutat în „bo'gari“ ai imperiului româno-bulgar. Ce privește geografia Moldovei din timpul lui Alesandru cel Bun, autorii susțin după Hășdău, că confiniile ei treceau prin Tazleu, Bacău și Berlad.

Contra părerii acesteia **opunem** ierăși trătatul dela Lublau dintr'a 1412 unde se ȳice: „— et Kilia cum alia aequali medietate pro nobis Sigismundo rege et corona Hungarici maneant taliter dimietate et divisae“. Chilia **apartinea** dar în timpul lui Alesandru cel Bun Moldovei. Și acest trătat e **reprodus** de către autori cu câteva pagini mai sus (p. 11 not. 1).

Dionisiu D. Olinescu.

Serinciobul.

— Veți ilustrațiunea de pe pagina 29. —

O petrecere plăcută și binefăcătoare pentru copii. În orașe și la sate, serinciobul se găsește pretotindene; acolo mai măestrit, aici mai simplu, precum arătă și ilustrațiunea noastră.

Însă ori cât de **simplu**, serinciobul își îndeplinește în aceeași măsură funcțiunea sa. Face plăcere și distracțiune copiilor, dar totodată le face bine și din punct de vedere igienic.

Două funii legate de crēnga unui arbore, o scânduriță la capătul funiilor și ietă serinciobul e gata. Copilițele se urcă pe el și sborul în aer începe.

Ce sbor, ce veselie, ce fericire!

G. M.

Căntece populare.

I.

runđuliță lemn uscat,
S'a dus badea m'a lăsat;
Nu mi-ar fi nici un bănat,
De nu s'ar fi depărtat;
Dar s'a dus Dómne departe,
Șapte țeri și jumătate.
Badea decând m'a lăsat,
De jale și de bănat,
Am făcut fântână 'n sat;
Fântână cu trei isvora,
Cine-a bé din ea să móră.
De-or bé dușmanele mele,
Crepe inima din ele;
De-or bé nēmurile mele,
Védă că-s lacrimi de-a mele;
Să védă că dragostile
Le-am plătit cu lacrămile!

II.

Frunđă verde codru des,
Eu din tine nu mai es

Nici călare, nici pe jos,
Că s'a dat frunđa pe dos.
Frunđa verde codru des,
Eu din tine numai es;
Nici pe jos și nici călare,
Că s'a pus frunđa 'n cărare.

III.

Trandafir de pe cetate,
Spune mândrei sănătate,
Că de mine n'are parte,
Că-s pe țermuri depărtate.
Trandafir de pe hinteu,
Spune la drăguțul meu,
Că mie nu mi-i de el,
Ca și lupului de miel.

IV.

Înnălțate împérate,
Nu me 'ntreină departe,
Că n'am părinți să me cate,
Surorile-s tinerele,
Nu-mi știu cărările mele.

V.

Câte flori sânt pe isvor,
Tóte-mi strigă să me 'nsor,
Dară flórea cea din iaz,
Ea ȳice să me mai las,
Să nu-mi leg de cap nēcaz.

VI.

Fetiță din doi părinți,
Ce cugeți de te măriți?
De-ai ști cumu-i măritată,
Ai sedé la mă-ta fēta
Ș'ai mai țese pânză lată.

VII.

Alunei cu multe-alune,
Ca mândruța nu-i în lume,
Floricea cu mândru neme.
Strugurel cu bómă rară,
Ca mândruța nu-i în țeră
Floricea de primăvēră.

VIII.

Șede feta 'n cornu vetrei,
Suta șede 'n cornu lăđei;
Suta șede numērată,
Fēta șede supērată.

IX.

Tutoror lumea li-i dragă,
Mie mi-i cernelă nēgră;
Tutoror lumea li-i bună,
Dar mie mi-i mătărăgună;
Tutoror le pare bine,
C'a picat rēul pe mine.
Dar nu-i pară nimēru,
C'a pică pe pruncii lui,
Și n'are de ce-i pără,
Că și pe el a pică.

Bucium-Poemi.

Gr. Sima a lui Ion.

SALON.

Cronică bucareșeană.

— 10/22 ianuarie.

(Viața din București. — Vécul electricității. — Patinagiul. — Teatru.)

În tabla de materii a „Familiei” pe răposatul an, vęd trecute cronicile mele la rubrica „Viața socială”, termen pe care förte rar noi bucareșenii l'auđim, acest soiu de viață apröpe neexistând pe la noi. A ne perde serile pe la cafenelele concerte ori cãntãnde, noptile pe la baluri mascate ori deschise, ȃilele, cele pe cari le avem slobode bine înțeles, pe pod ori pe lacul Cișmegiului, iecã soiul de viață pe care-l ducem aci. Afarã d'asta cãte un concert ori cãte o piesã ne mai atrage din când în când și pe la teatru. Despre cele alte spectacole: panorame, teatre de câni, capre și maimuțe și menagerii nu mai vorbesc, ele nefãcënd admirațiunea de cãt a copiilor și a dãdacelor ori a norodului mahalalelor.

Nunțile, singura petrecere socialã care ne remãne, și ele nu meritã o mai îndelungã pomenire. Trãim într'un véc de rãpide naintare, când tôte lucrurile, fie chiar și-o nuntã, se fac *à la vapeur*. Cãteva minute la bisericã și... drept la garã. Unde sũnt strãmoșeștile veselii de nuntã cari țineau trei ȃile încheiate? Dar atunci fie-care ȃicea: „Odatã se 'nsörã omul!” Acum e cu totul altfel: nimeni nu-și închipuieșce o cãsãtorie fara desparțenie, și deci, cãtã ruinare pentru ori-cine d'ar fi sã 'ntindã atãte ziafeturi de cãte ori se va insurã!

*

Am ȃis mai sus, cã trãim în vécul vaporului; trebuiã sã ȃic într'al electricității care a luat locul aceluia. Nicãiri nu se mai vorbeșce de cãt de electricitate, pãnã și la noi, și mai ales la noi, de când cu încercãrile de luminat electric fãcute la palatele regale, din capitalã și dela Cotroceni, și la grãdina Cișmegiul. Sũnt mai bine de ȃece ȃile de când aceste localități se luminezã prin electricitate care mai bine de ȃece ȃile deschide în fie-care sãrã fãlcile trecãtorilor smulgẽndu-le cãte-o interjecțiune de admirare.

Usina care distribuie electricitatea necesarã lampeilor cari funcționezã pãn'acum, se aflã aședatã în apropierea palatului regal din oraș. Electricitatea e condusã prin fire metalice susținute din distanță în distanță prin stãlpi de felul celor cari suportã firele telegrafice. Lamele, cari sũnt de o mãrime colosalã, au cãte un glob de stiolã matã care indulceșce tãria luminei de o culóre de argint. Dl Slead, care a întocmit tötã acãsta aședare pe socotela și cu uneltele sale, pöte sã-și frece mãnile de rezultatul satisfãcãtor obținut.

În curẽnd se va terminã aședarea unor lampe de acest fel și la palatul prefecturei poliției și n'ar fi de loc rãu decã s'ar da o tot mai întinsã respãndire luminatului electric care în Chesterfield, oraș al Angliei, a înlocuit cu desevãrsire iluminatul cu gaz și a dat rezultatele cele mai satisfãcãtoare din tôte punctele de vedere.

*

Dar decã luminatul electric dela palatul din calea Victoriei atrage prã mulți gurã-cascã, cel din grãdina Cișmegiului atrage prã puțni patinori. Astfel în

ajunul anului nou, de și lacul, ghemuit în cogiocul de ghiață ce-i croise gerul, înfãțișã o privesce feericã la valurile de luminã ale celor un-spre-ȃece lampe electrice cari trãgeau fãșii de argint pe luciul lui; de și aerul resunã de valurile sentimentale ale unei musici militare, nu erau aci de cãt vr'o dõuẽ-ȃeci de iubitori de degerãturã. Serile ce urmarã, n'aduserã mai multã lume.

Și 'n adevër cine-i acela care, când sũntem în carneval, sã schimbe o salã bine încãlđitã unde petrece fãr' a se osteni cãtu-și de puțin, pe un ger de mai multe grade pentru a-și primejdui, alunecãnd pe spinarea lacului, și capul și picióarele? Eu unul me mir indestul, cã se gãsesc și ȃiua destui... cari sã dea bani ca sã cerce de mai multe ori cu capul tãria ghietei, sã degere cãte-va cãsuri aci și sã se întorcã acasã cu un guturaiu în cap și cu o recelã în öse strașnicã. Nu voiu repetà aci faimösa filipicã a lui Joseph de Maistre, care e plinã de mult bun simț, contra petrecerilor de acest fel și deci voiu lãsã pe iubitorii de patinat sã-și sdrobescã ori cãt vor pofti ösele de cleștarul vërtos al lacului.

*

Mai cald la gusturi, am preferat în totdeuna acestor frigurose petreceri pe cele cari ni le procurã o salã de teatru. Astfel am fost fațã și la povestea Sinzianei și opera „Haiducul”, tot ce ni s'a dat mai nou în cursul acestei sãptãmãni.

„Povestea Sinzianei și Pepelea” „mare operetã feerie naționalã în 5 acte și 1 tablou de dl V. Alexandri” este un mãnunchiu de diferite episöde rãslãțite adunate de prin basmele romãne și alcãtuite într'o salbã. Avem aci babe Rade cari nu sũnt alt de cãt gingașe ȃine, fluere magice, paseri mãiestre, codri fãrmecați; aci ni se înfãțișeșã Papurã, Pãrlea și Locustã-Vodã, țințari, urși și tot felul de dobitöce, Statu-palmã barba-cot cãlare p'un iepure schiop și fel de fel de nãsdraveni care ne țin la teatru pãnã la 1 dupã mieđu noptii.

Acãsta feerie s'a jucat pentru äntãia örã în anul trecut, cu un succes mediocru. D'altmintreli „Sinziana și Pepelea” e un specatol care mulțameșce numai ochii; d'aceea el face fericirea copiilor și plãcerea celor dela galerie.

„Haiducul” este opera despre care se fãcea de atãta lungã vreme insãdar atãta gãlãgie. Töte reclamele n'au isbãndit a face alt ceva de cãt a ne smulge äncã odatã acãsta vestitã esclamațiune: „Muntele a nãscut un șoricel”. De și afișul ne spune cu litere grase, cã „scena se petrece în Oltenia”, nimic nu ne dã, ascultãnd opera, vr'o ideie lãmuritã despre naționalitatea romãnã a acestei lucrãri. Și ce ideie de acest fel ar putã sã ne dea öre un libret a cãruia datã, luatã dupã cine șcie ce scriere strãinã, s'a scãlciat dupã calapodul unui među cu totul necunoscut autorului, asemenea strãin, s'a scris într'o limbã strãinã (francesã) și s'a tradus apoi într'alta (italianã) în care i s'a fãcut musica, dupã care ierãși s'a tradus într'o a treia limoã, (d'astã-datã romãnã)? și o musicã în care abiã se aud pe ici colo dõuẽ-trei motive naționale, ier restul e o întregã reminiscență din operele diferiților mãiestri?

D'altmintrelea nu e uritã musica „Haiducului”, compusã de dl Bimboni, dirigintele orchestrei operei italiene, ba äncã valsul din actul II cãntat de dșora Fohstrom (Mariöra) care a fost bisat, e de tötã frumuseșea, dar nu e originalã, și mai mult, nu e naționalã. Ea cuprinde pãrți destul de dificile, orchestrația e destul de bunã, dar atãt nu e d'ajuns pentru ca dl Damé, autorul libretului, sã o intituleze cu emfãsã: operã naționalã. Gãsesc cã prã se abuzeșã de acest calificativ de un cãrd de vreme, și de! când e un Român la mij-

loc trece-merge, dar unui străin nu pre i se iertă asemi necuviințe.

Dacă cineva merită o mențiune onorabilă, o merită în adevăr artiștii cari au trebuit să desfășure o silință uriașă pentru a învăța un libret într'o limbă străină cu totul necunoscută lor, căci opera a fost cântată în românește. Câtă bună-voință n'a trebuit să aibă bieții cântăreți pentru a pute ține minte de pe rost, silabă cu silabă, toate cuvintele ce aveau să rostescă fără să le înțelegă! Și au eșit cât s'a putut de bine din impasul în care direcțiunea operei i-a băgat cu această ocazie. D'aceea și publicul le-a ținut seamă de această muncă nădrăvană. Puteți judecă despre adevărul acestor dișe din următorea sentință pronunțată de un critic și primită de toți cu entuziasm, în s'era de vineri, când s'a dat pentru antaia oră Haiducul: „Arțiștii merită să li se ridice o statuie; autorii, o sp'ncurătore“.

A. C. Șor.

Dela Bistrița.

(Două serbări: ajunul anului nou și Sântul Botez.)

Între împregiurările de ađi ne pare bine când vedem presentându-se simțul național ori unde și 'n ori ce formă. Cel ce mișcă, dă semn de viață.

Inteligenta română din Bistrița serbă pres'era anului nou într'un mod ce ne amplu de bucurie. Cei de o religie, de un simț și de o credință se adunară toți a-și da o mână frățescă și a petrece câteva ore dimpreună.

S'era la șapte ore se adunară toți românii în sala osp'etăriei orașenești, o societate al'asă și frumoasă de dame și bărbați.

Oșpeții se 'nșirară la mese și se 'ncep' voia bună. Eră o s'era frumoasă într'o familie fericită.

Fetele rideau, pocalele ciocniau, i'er Georgița lăutariul cântă „hora Griviței“, cântă să ridă și sufletul.

Și când eră voia plină, lăutarii încep'ură „Someșana“. Și săriră la joc cu toții, un joc neoș românesc. Când îl auđi, te faci tin'er și voinic. V'edurăm b'etrâni cărunți incinși la joc cu inimă de flăcău. Melodia eră românească, și inima românească. Se 'nțelegeau una cu alta.

Jocurile românești mai cu s'eamă, Someșana, Romana, Cracov'enea, se jocară cu mult foc, și petrecerea avea un caracter adev'erat românesc.

Avurăm plăcerea de a ved' două damicele frumoșe în porturi românești. Românce la vorbă, românce la mimă și românce la pene. Onóre și laudă!

E frumoasă zadia românească în tot locul, frum'seța o-a redicat până la tron, dar când o veđi pe ea cole 'n „Someșana“... Cum le-a făcut D'eu una pentru alta!

Eră spre diuă când se despărțiră oșpeții, fărme-cați și fericiti.

Nu putem să nu amintim cu fală și plăcere de oficerii români dela linie și honveđi staționați aici, cari, soldați cum se cade, dar români cu inimă — nu lipsesc de nicăiri unde e vorbă de veđa, numele și onórea românului. Ostaș brav, fidel stégului; român bun, credincios mamei ce l'a lăptat — ietă devisa lor.

*

Zelul acestor oficeri adause un lustru la sântirea apei în diua sântului botez, ce amplu de bucurie sufletul ori-cărui român.

Miliția de linie — feciori români — demin'eta la 9 ore eși în paradă cu muzica militară la biserica românească.

Sub decursul sântei liturgii la anumite locuri miliția dând salve, muzica intonă imnul împ'eratului. Inteliginta română, oficerii comandanți și oficerii români, miliția și poporul, ba chiar și străini asistau și ascultau frumoșele cântări, și priviau atrăgătorele ceremonii ale ritului oriental.

A ved' poporul român din Bistrița la biserica, acest popor binecuv'inat de D'eu cu atata frum'seță, curățenie și onestitate, este o fericire.

Portul femeilor din Bistrița, unul din cele mai frumoșe românești, împreunat cu curățenia și gustul ce caracterizează aceste femei — e un model. Lumea civilizată o știe această, numai noi nu o șcim destul. Nu trece an să nu vedem pe aici pictori și fotografi ambland a culege porturi și costume, cu scopul de a le ar'eta lumii iubitoare de frumos.

Aceste picturi și fotografii trec țeri și trec mări, și colé mai târziu te tredești v'ed'nd zadia, iia românească în jurnalul de modă, poreclite cusuturi „alt deutsch“ și ce mai șciu eu cum.

Dar me abătui. Am dorit să spun cu bucurie, că avurăm o petrecere și o s'erbătore; o petrecere românească și o s'erbătore frumoasă. S'ă sperăm, că zelul inteliginței române din Bistrița nu va l'asă nici pe viitor ocașiunile bine venite a se 'ntâlni, a se pricepe și a se uni.

Literatura și arte.

Romeo și Julieta, dramă în 5 acte de Shakespeare, tradusă în versuri de dl Dimitrie Ion Ghica, a eșit de sub tipariu la București. Un volum frumos tipărit ce se află de v'endare la librării pe prețul de 3 lei.

Robinson cel june, tradus de dl S. Pamfilin directorul școlei „Tudor Vladimirescu“, a eșit de sub tipariu editat de librăria Samitca din Craiova. Se găsește de v'endare pe la librării pe prețul de lei 2,50. Legat elegant, pentru daruri de anul nou, costă lei 4,50.

Diuaristic. „F'bia biseric'escă“, pe care o anunțiarăm, a apărut la Blaș, redigiată de dl dr. Alesandru Grama, ve eși de două ori pe lună, prețul pe an 3 fl. — „F'bia scolastică“ asemenea a eșit la Blaș, redigiată de dl I. German, și această va eși de două ori pe lună cu prețul de 3 fl. pe an. — „Argeșul“ diar politic, a apărut la Pitești. — „Eduicatorul“ e titlul unui diar pedagogic și literar din București, care va fi organul corpului didactic din „Asilul Elena D'omna“ și „Atheneul Elisabetan“ și va fi redactat de dl dr. Barbu Constantinescu. — „Pactul Social“ se numește un non diar politic, al dlui G. Mărzescu, care va apăr' la Iași, în toate dițele de lucru. — „Unirea“ se numește un alt diar politic care a apărut la Focșani. — „Biserica românească“ se numește un nou diar s'ept'manal, care a eșit la București, sub direcțiunea arhierelui Calistrat.

Musicalie nouă. La Táborszky și Parsch în Budapesta a apărut: „Jut-e néha...“ de Abrányi Kornél. Prețul 1 fl. — „Ne m'oubliez pas!“ gavotte, pentru pian de Charles Klepsch, prețul 90 cr. — Un cântec poporal, prețul 50 cr.

Ce e nou?

Șciri personale. Dl Alesandru Nedelcu, fost me-seriaș, actualininte proprietar de casă în Budapesta, s'a făcut membru fondator al Societății „Petru Maior“, dăruindu-i 100 fl. — Dl Iosif Pop, jude reg. în Brașov, a fost num' judecător la tabla de apel din T'ergul-Mureșului. — Dl dr. George Crămincean, unul dintre cei mai diligenți colaboratori ai noștri, a fost ales membru ordinar al Societății medicilor din Budapesta.

Hymen. *Dl Ioan Căpitan*, candidat de preot în diecesa Aradului, ș-a logodit de soție pe dșora Flăorea Juriș în Labasint.

La concursurile Academiei Române s'au prezentat până la 31 dec. 1882 următoarele cărți: I *Pentru premiile Nasturel de 4000 lei și H. Radulescu de 5000 lei.* 1) Iosif Fericeanu: Logica. 2) Gr. Crainicean: Curs de fortificațiune pasageră. 3) Colonel. G. Botean: Don Alfonso de Castilia, melodramă în trei acte. 4) G. Meitani: Studii asupra constituțiunii Românilor fasc. VI și VII. 5) Ioan Nenițescu: Șoimii dela Resboieni (poesie). 6) A. D. Xenopol: Studii economice. 7) I. Negre: Viața, lucrările și scrierile lui George Asachi. 8) B. P. Hășdău: Din istoria limbei române. 9) Dr. M. Gaster: Literatura populară română. Partea I. 10) T. Păcătan: Flori de toamnă. 11) Bonifaciu Florescu: Portfoliul Român, revistă. — II. *Pentru premiul didactic de 1500 lei.* 1) M. Străjan: a) Manual de gramatica limbei române I. II. III. Fonetica. Etimologia și Sintactica. b) Stilistica. 2) Vasile Mandrean: Gramatica română în școlile elementare. 3) G. Dem. Teodorescu: Tractat de versificare latină. 4) I. Manliu: a) Curs de compozițiuni și stil. b) Curs elementar de literatură. Ieră pentru premiile: Nasturel de 5000 lei: Istoria tipografiei la Români — Lazar, 5000 lei: Studiu asupra agriculturii, industriei și comerțului în România. — Alesandru Ion Cuza de 4000 lei: Istoria Românilor din Dacia trăiană dela Aurelian până la fundarea principatelor Moldova și Țera-românească — nu s'au prezentat nici un manuscris.

Serbarea Vulcan la Beiuș. Tinerimea studioasă dela gimnasiul superior rom. gr. c. de Beiuș, precum în anii trecuți așa și în anul acesta scolastic, a ținut în 25 dec. 1882 st. n. ședință publică în memoria fericitului și nemuritoriului fondator al institutului, episcopul Samuil Vulcan, după programa următoare: 1) „Ștefan cel mare și muma lui“, executat de corul instrumental, sub conducerea Cl. D. Augustin P. Balăș profesor gimnasial. 2) „Cuvânt de deschidere“, rostit prin Rds. D. Petru Mițuțiu director gimnasial. 3) „La fille du Regiment“, Donizetti, executat de corul instrumental. 5) „Disertațiune“ ținută de Georgiu Popoviciu stud. de cl. VIII gimn. 5) „Cunoșceți țera...“ executată de corul vocal sub conducerea Cl. D. Ioan Butean prof. gimnasial. 6) „Pécuaritul“, executat prin I. Milian, R. Iorgoviciu, A. Kien, și Cl. D. Augustin P. Balăș 7) „Un devotament familiei Hurmuzachi“ de A. Mureșan, declamată prin Tr. Puticiu stud. de cl. VIII gimn. 8) „Adio florei“ execut. de corul voc. 9) „Kont“ Garay, declamată de V. Bistran stud. de cl. VIII gimn. 10) „Ardeleana“ execut. de corul instrumental. 11) „Ad Augustum“ de Horatiu, declamată prin Ioan Pietran stud. de cl. VIII gimn. 12) „Luntrașul“ execut. de corul vocal. 13) „Die Bürgschaft“ de Schiller, declamată de G. Candrea, stud. de cl. VII gimn. 14) „Cântecul gintei latine“, poesie de V. Alecsandri, esec. de corul vocal. 15) „Marș de victorie“, esec. de corul instrum. 16) „Peneș Curcanul“, poesie de V. Alecsandri, decl. de V. Oltean stud. de cl. VIII gimn. 17) „Hora Curcanilor“, esec. de corul instrumental. 18) „Cuvânt de închidere“, rostit prin Rds. D. Petru Mițuțiu director gimnasial. 19) „La revedere“, executat de corul instrumental.

Balul pentru sêraci în București, care s'a dat sâmbêta trecută în sala teatrului Național a avut, precum cetim din „Românul“, un succes deplin. Rare ori s'a văzut o așa afluiță de lume; costumele naționale erau reprezentate în mai mare număr de cât ori când, ceea ce dădea balului un aspect din cele mai splendide. Pe lângă tombola, s'au vândut și mai multe obiecte la licitație în folosul săracilor, între care ciuâm

o bombonieră, ornată de regina și purtând semnătura Sa, un paravan cu picturi de principesa Bibescu, mai multe lucrări de artă dăruite de sculptorul Georgescu, etc. Regele a onorat cu preșința Sa acest bal; Regina însă, fiind cam indispusă, n'a putut veni. Balul a ținut până într'un târziu în cea mai mare animațiune și veselie.

Balul reuniunii femeilor române din Sibiu s'a ținut în 23 l. c. și a avut un succes complet, precum se și putea aștepta dela o inteligentă atât de impozantă, de care poșede și Sibiu. Presidenta Reuniunii dōmna Maria Cosma n. Roman și celelalte dōmne patronese ale Reuniunii au încântat publicul cu afabilitatea ddlor. Cu acēsta ocaziune ni seraportēză, că și Reuniunea română de cântări din Sibiu a dat la 18 l. c. o petrecere cu joc, care a avut un caracter familiar și a reeșit bine.

Bene-Merenti cl. I s'a acordat dīele trecute și următoarelor persoane: dlui F. V. Miklosich pentru publicațiunii filologice române, dlui Louis Wiest pentru merite artistice, dlul Eremia Circa pentru lucrări didactice, dlui D. A. Laurian pentru merite didactice, dlui Al. Lambrior pentru publicațiunii filologice; cl. II dlui Ștefan Pop pentru publicațiunii didactice și economice, dlui Mihaiu Străjan pentru lucrări didactice, dlui G. Georgescu sculptor pentru merite artistice, dlui Mirea Dumitrescu pictor pentru merite artistice, dlui Iuliu I. Roșca pentru scrieri literare, dlui V. Moga pentru diverse publicațiunii agricole, dlui G. O. Garbea pentru publicațiunii literare.

Serată română în Biserica-Albă. La inițiativa dlui I. M. Roșu, președintele corului vocal român din Biserica-albă, acest cor a dat de curēnd o serată, care a reeșit escelent. Afară de producțiunile corului au luat parte și două dame, și anume dna Cornelia Andreieviciu esecutând pe pian piesa „Jocul Dinelor“ și domnișora Crisiana Popoviciu cântând din violină „Romăa și Julieta“. Ambele diletante au fost întimpinate cu aplause. După concert urmă danțul, care începū cu „Hora“, jucându-se și „Romana“. Petrecerea dură până 'n albă dī.

Mamele române. „Românul“ află, la București prin inițiativa dnelor Cămpineanu, Stirbei și altele, s'a compus un comitet de dame, care a decis deschiderea unui liceu pentru a permite părinților sê-și educe copiii în țēră. O comisiune alesă în acest scop și compusă de dr. Felix, Emil Costinescu, Gr. Manu, G. Cantacuzino și F. C. Robescu a avut mai multe întruniri, în cari a format statutele pentru organizarea unui asemenea institut și adunarea fondurilor necesare. Mercuri sēră, în localul societății „Concordia“, s'a adunat comitetul damelor, spre a discuta acele statute și a luă ultimele decisiuni. Dorim succes unei asemenea întreprinderi, luată din inițiativa mamelor române.

Necrolōge. *Iulia Berariu*, născută Andreievici Morariu, soția dlui Ariemiu Berariu, protopresbiter și paroc în Cēhor lângă Cernăuți, fiica Esc. Sale actualului mitropolit din Bucovina Andreieviciu Morariu, a încetat din viață la 6/18 l. c. în etate de 38 ani. Repausata a fost un model de femeie română, iubindu-și cu căldură limba națională și spriginiind cu zel literatura noastră. Perderea ei este simțită adânc de cătră românii din Bucovina. — *Petru Oprea*, cetățean destins în Lugoș, a încetat din viață la 4 jan. st. n. în etate de 64 ani, lăsând în doliu pe soția sa Maria, pe fiii Ioan și Ștefan, pe fiicele Iulia și Maria, precum și pe nepoții Constantin George și Ioan, Elena măritată Ianculescu și Sidonia măr. Popoviciu. — *Ioan Marin*, c. r. căpitan în pensiune, a murit la Caransebeș, la 31 dec. st. n. în etate de 66 ani, gelit de soția Ana, de fiii și fiicele: Nicolau supratenente în reg. 61, Iosif su-

pratenente în bat. prim. de artilerie, Aureliu controlor-comptabil, Iulia și Ana. *Ecaterina Panga*, văduva fostului director de școle în Năsăud și Orlat, a murit în Sibiu la 22 jan. în etate de 74 ani; o plâng: Ecaterina Popoviciu n. Mincu ca cumnată, Ioan Onițiu și Ioan Crețiu ca gineri; Victoria Schneider n. Onițiu, Ioan, Elena, Leontina, Emilian Onițiu și Victoria Crețiu ca nepoțe; Elisabeta Bugarschi, Elena Nadașdi, Areti Wagner n. Popoviciu, Meltiades, Constantin și Demetriu Popoviciu, ca nepoți de frate.

Logograf

de Maria Macavei.

Sunt o literă ș-un sunet,
Cunoscută de lung timp;
Fără mine nu e carte
Astăzi pe acest pământ.

Dacă mai pui lângă mine
O literă chiar la fine,
Atuncea eu scormonesc
Tot pamântul strămoșesc.

Mai pune-o literă 'n codă
Și atunci voi consumă
Ori și ce ființă șodă
Fără de a me înfioră.

Acum pune-mi înainte
Un mic sunet cunoscut
Și un lucru m'am făcut
Ce produce 'ntemplantine
Și care-i bun une-ori
Dar și rău de multe ori.

Ceteșce-me înapoi,
Și pe toți Deii me jor,
Că fetele deia voi
Tote — după mine mor!

Terminul de deslegare e 8 februarie Ca totdeuna, și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

*

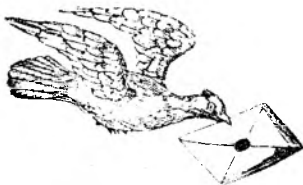
Deslegarea logografului din nr. 50: Malta, Ablativ, Transvaal, Iravaddy, Leonidas, Dracon, Aristide, Phurim, Observator, Numerita, Ionic.

Literele inițiale cetite de sus în jos dau numele: „Matilda Poni“, iar cele finale cetite din jos în sus dau numele „Carmen Sylva“.

Bine l-au deslegat dămnele și domnișorele: Sidonia Tulea n. Frențiu, Victoria Lupan, Aurelia German, Virginia German, Emilia C. Nicora, Matilda și Georgina Popa, Eufrosina Popescu și dl Ioan Ciurciu.

Premiul l'a obținut domnișora Eufrosina Popescu.

Poșta Redacțiunii.

Dlul G. P. in Iasi. A sosit. Mulțămim. Salutări cordiale.

Dlul P. D. in B. Ne bucurăm de rentelnire. I vom face loc cât mai curând, așteptând și altele.

Lugosi. O abonantă. Poesile se pot publica, dar ce nume se subsemnă?

Dnei I. T. in B. R. Ofertul dvostre s'a trâmăis aceluia abonant al nostru; primind respunsul, vi-l vom împărtași îndată.

Versuri nepublicabile: La o copilă, Amintiri, Tămna, Pațiența, Incede-te în steluțe, La anul nou, La o blondă, În desperare, De-ai ști, Îngrigire.

Caducita.ea. S'a publicat în „Șeșetore“ sub alt tițlu. Traducerea din Schmidt nu a reușit.

Călındarul șeptemănei.

Ziua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sorele	
				resare	apune
Duminecă	16	28	Ap. Petru.	7 21	4 8
Luni	17	29	Păr. Antonie.	7 20	4 9
Martți	18	30	Păr. Atanasie.	7 19	4 11
Mercuri	19	31	Păr. Macariu.	7 18	5 12
Joi	20	1	† Păr. Eftimie.	7 18	5 13
Vineri	21	2	Păr. Maxim.	7 16	5 15
Sămbetă	22	3	Ap. Timotei.	7 15	5 17

Cătră cetitorii „Familiei“.

Ierăș ne aflăm în poziținea plăcută d'a puté scrie în lista colaboratorilor noștri două nume.

Dna *Constanța de Dunca Schiau*, atât de bine cunoscută publicului român din scrierile sale, a reintrat între colaboratorii noștri, promițendu-ne în curênd o schiță din tipurile bucureșcene, după care sperăm că vor urmă altele. Titlul celei d'intei va fi: „Cocóna Balășica“.

Asemene avem și spriginul spiritual al dlui *Ioan cav. de Puscariu*, care ni-a și pus la dispozițione o poemă mai lungă, ce se va publica în nrul viitor.

Astfel dară în activitatea noastră vom fi ajutați de

colaboratorii noștri

DD.: V. Alecsandri, dr. A. P. Alexi, Vinc. Babeș, Iason Bianco, V. R. Buticescu, Al. Candiano-Popescu, Teodor Ceonța, dr. George Crăinicean, Nicolae Densușian, Petru Dulfu, Constanța de Dunca Schiau, Marcu Emilian, Spiniu Ghimțescu, Petru V. Grigoriu, Ion N. Iancovescu, P. Ispirescu (Unchiășul Sfătos.) Ioan Lazariciu, Sim. Manginca, S. Fl. Marian, dr. At. M. Marienescu, I. T. Mera, Veronica Micle, dr. Ioan Moga, V. B. Munteșcu, D. O. Olinescu, T. V. Păcățian, George Pocrean, M. Pompiliu, Matilda Poni, Ioan cav. de Puscariu, Iuliu I. Roșca, Teodor Roșu, Carol Scrob, dr. Grigore Silași, Gr. Sima a lui Ion, Ioan Slavici, A. C. Sor, Maria Suciș, G. D. Teodorescu, Ilie Trăila, Rosa Trandafir, V. A. Urechia, Ștefan Velovan, dr. George Vuia.

Ne rugăm ca abonamentele sê se rennoiêscă de timpuriu; cei ce nu mai vor sê fte abonații noștri, binevoêscă a ne înapoiă nrl acesta, ca sê-i ștergem din registrul abonanților. Dela aceia, cari nu ni vor responde costul de abonament în timp de 10 zile, il vom incassă prin ramburse poștale, căci a conto nu pot sê dăm foia nimeniua.

În administraționea noastră se mai află de vânzare: „Catastihul Dracului“ călındar glumet pe anul 1883, prețul 40 cr.

Redacțiunea Familiei

Proprietar, redactor respundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. Strada principală nr. 274.